

דברי ישרים

פרשת השבוע לצעירי העאן

גליון מט"ז 449

ערוך ע"י ישראל שלום רבוצין
בהוצאת מכון דברי יושר

פרשת במדבר תשפ"ה

במה בפרישה

תמצית דברי הפרשה
בשילוב פירושים ודרושים

ילדים יקרים וחביבים!

פרשת השבוע פותחת את חמש
הפקודים או בשמו המפורסם יותר -
ספר במדבר.

בפרשה נקרא על הצווי לפקד
ולספור את בני ישראל להודיע כמה

חביבים הם לפני הקדוש ברוך הוא, במנין זה סיעו בידי
משה ואהרן גם נשיאי השבטים איש על שבטו.

במדרש מספר כיצד התנהל המפקד: כל אחד
מישראל עבר לפני משה ואהרן והזכיר את שמו
לפניהם, והם בקשו רחמים על כל אחד ואחד מבני
ישראל וברכו כל אחד ואחד.

במנין זה שעלה למספר שש מאות אלף שלשת
אלפים חמש מאות וחמשים, נמנו רק בני ישראל מגיל
עשרים שנה ועד בני ששים וללא שבט לוי שנמנו
בנפרד.

נקרא בפרשה על היעוד שהקדוש ברוך הוא יעד
את בני לוי לעבוד את עבודת המשכן וכליו ולעמד על
משמרת הקדש.

נתבונן במעלתם הגדולה והעצומה של בני ישראל
כאשר נקרא בפרשה על החלוקה של השבטים
לארבעה מחנות ודגלים וצורת חנייתם מסביב למשכן
חלוקה המקבילה לארבעת מחנות המלאכים הסובבים
בשמים את מקום השכינה, ואף כאן בעולם הזה מקיף
מחנה ישראל את מחנה לויה ומחנה שכינה - מקום
המשכן.

מתוך דברי התורה נראה את מעלתו של המלמד
את בן חברו תורה, שהוא נחשב כאלו הוא ילדו, ואפילו
אם אבי התלמיד גדול כאהרן הכהן הגדול, אבל בניו
שלמדו תורה מפי משה נקראו תולדותיו של משה.

בהיות שבט לוי השבט הנבחר לשרת את השם לכן
נצטוו לפקד את בני לוי בנפרד מבני ישראל, שבט זה
נמנה מגיל חדש ימים, ונס גדול היה במנין זה, משה

היה עומד על פתח האהל והקדוש
ברוך הוא היה אומר לו באהל זה
יש ארבעה תינוקות, וכך בכל אהל
ואהל היה משה עומד בפתח
והקדוש ברוך הוא היה אומר לו
כמה תינוקות באהל זה.

לאחר שנמנו הלויים, צוה השם למנות את כל
הבכורות הזכרים של בני ישראל מבן חדש ומעלה,
ולפדות אותם או כנגד הלויים או בחמשה סלעים.

בסוף הפרשה, התורה מצוה ומפרטת את עבודת
בני קהת באהל מועד, שעליהם היה מוטל לשאת את
הארון והשלחן המנוחה והמזבחות, וזכו שאת עבודתם
הם נשאו בעצמם בכתפיהם, אך בסופו של דבר לא הם
נשאו את הארון אלא הארון נשא אותם והם היו אך
נראים כאלו הם נושאים אותו.

מכיון שבמשא בני קהת היה את ארון העדות,
מזהירה התורה באזהרה מיחדת את הכהנים והלויים
שישמרו שמירה מיחדת בעת שמוציאים את הארון
ממקומו בקדש הקדשים למסע המחנות.

חז"ל אומרים שמי שרוצה לקנות את התורה בקנין
אמת צריך לשים את עצמו כמדבר, לותר על כל הבלי
תענוגות העולם הזה, ולשאף רק אל התענוג האמתי
והנצחי למוד התורה.

פרשת השבוע רומזת את ענין המדבר, וזה רק רמז
אחד מהרמזים המקשרים את השבת למעלות הקנין
ולמוד התורה, נזכיר רמז נוסף שיש בפרשתנו הרומז
למה שזוכה מי שלומד את התורה, בסוף הפרשה נקרא
על הלויים נושאי הארון, ארון העדות הוא כנגד
התורה, כמו שכתוב קודם, לא הלויים נשאו את הארון,
אלא הארון נשא אותם, כך הלומד תורה וקונה את
קניניה זוכה שהתורה מרוממת אותו ומגדלתו.

שבט שלו' ומברך!

מִגְדָּלוֹת לְשִׁלְחַן שִׁבָּת

שִׁבְט הַהֲגָנָה לְיִשְׂרָאֵל

הזכות הגדולה הזו, להחזיק את העולם, לשמור על כולם. בספר 'בדרך עץ החיים' על תולדותיו של רבנו בעל ה'אבן האזל', רבי איסר זלמן מלצר זצ"ל, מספר שפעם הוא השתתף בכנסו רבנים, ובין השאר היו שם רבה של סלבודקה שהיה תלמיד חכם מפלג בתורה ויראת שמים - רבי משה דנישבסקי, ורבי חיים לייב מישקובסקי שאף הוא היה ידוע ומפורסם כלמדן מפלג וצדיק.

בעת אחת ההפסקות באסיפת הרבנים, ישב רבי איסר זלמן בחדרו של רבי משה דנישבסקי והדלת הייתה פתוחה למסדרון.

באותה העת התהלך רבי חיים לייב מישקובסקי הלוח ושב בפרוזדור כשהוא שקוע בלמוד.

בכל פעם שהיה רבי חיים לייב עובר ליד פתח החדר שבו ישבו הרבנים, היה רבי משה קם מכסאו ועומד מלא קומתו לכבודו של רבי חיים לייב.

משהבחין רבי משה במבטי התמיהה של רבי איסר זלמן למעשיו, פנה אליו ואמר לו: רואה אנכי שהנך תמה על הנהגתי זאת, אם כן, אספר לך מי הוא רבי חיים לייב:

בעיר אישיושק היה כולל, בכולל זה למד רבי חיים לייב.

באותם ימים הייתה, רחמנא ליציל, מגפה נוראה בכל האזור, שהפילה חללים רבים, בכל האזור היא פגעה, חוץ מעירה אחת: אישיושק, שם לא נפגע איש.

רבה של אישיושק באותם ימים היה רבי אברהם שמואל מחבר הספר "עמודי אש".

באחד הימים אמר רבי אברהם שמואל לאחד מלומדי הכולל, רבי מנחם סרקובסקי שהיה תלמיד חכם עצום, "יודע הנך מפני מה לא פוגעת המגפה בעירנתנו אישיושק? האברך הזה, רבי חיים לייב שלומד כל יום במשך רוב שעות היום בעמידה - הוא זה אשר עוצר את המגפה ומונע בעדה מלחדר לגבולנו".

המשיך רבי משה דנישבסקי לספר לרבי איסר זלמן כיצד ראו עין בעין את גדל שמירתו של רבי חיים לייב על יושבי העירה בזכות התורה שעסק בה. חמיו של רבי חיים לייב, היה גר בעיר לידיא שהייתה רחוקה מאזור המגפה, כששמע חמיו שיש מגפה באזור אישיושק, בקש מחתנו רבי חיים לייב שיחזור ללידיא, נעתר רבי חיים לייב לבקשת חמיו ונסע ללידיא.

מיד איך שהוא יצא מאישיושק, החלה המגפה לפגוע גם בתושבי עירה זו!

כאשר היה רבי איסר זלמן מספר את הספור, היה מתרגש מאד ועיניו זלגו דמעות.

הנה לנו עדות אמת, חזק לדבר, ההגנה האמתית, השמירה היחידה, היא לומדי התורה.

לא סתם ללמד, אלא לעזב הכל! ורק ללמד וללמד וללמד, ולדעת שהאחריות המטלת על הלומד היא עצומה, ושכרה אף הוא לאין ערך, כי כל המציל נפש אחת מישראל, כאלו קים עולם מלא, על אחת כמה וכמה כשהוא מציל עולם מלא!

לדורי דורות הצטוו הלויים להיות השומרים סביב למשכן ה', בתחלה זה היה במדבר, ואחר כך כשנכנסו לארץ ישראל ונבנה בית הבירה, המשיך תפקידם של שבט לוי להיות שומרי משמרת ה'.

שבט לוי, לא היו צריכים לשמור שלא יכנסו פולשים אל המשכן, לא הייתה זו שמירה במשגים הדלים שלנו, היכל ה' לא צריך שמירה, להפך, המשכן הגן על כל סביבתו, על כל העולם, הוא הגן על עם ישראל, עד כדי כך שאם היה מתקרב עקרב ליהודי, היה יוצא זיק אש מבית קדש הקדשים והיה שורף את העקרב שלא זיק את היהודי.

אם כך, על מי הם שומרי?

התשובה היא: על עם ישראל שלא יזק ולא יפגע!

איך? על ידי שהם למדו תורה.

הנצי"ב מואלוזין אומר שכבר אז במדבר, כשכלם היו בני דור דעה ועסקו בתורה, היה לשבט לוי תפקיד מיוחד, להסיר מהם כל על שבעולם ולטול על עצמם על של מלך, לשמור משמרתו, ומהי המשמרת? לעסק בתורה.

כן, כל דור המדבר עסק בתורה, אבל בני לוי עסקו בתורה מתוך הצווי של שומרי משמרת ה'.

על ידי למוד התורה של שבט לוי, הייתה שמירה על כל ישראל, התורה שלהם, היא זו שהגנה על כולם, זה התפקיד שלהם וזו החובה שלהם, עם כל האחריות הכרוכה בכך.

ושמירה זו המשיכה גם כשנכנסו לארץ ישראל, שבט לוי ממשיך עם המצוה המטלת עליו, ומגנים בני השבט על כולם, על ידי למוד התורה.

וכשבעונות חרב בית המקדש, האם תם תפקידו של שבט לוי? ודאי וודאי שלא, לא די שלא תם, אלא אנוחנו צריכים את השמירה הזו יותר ויותר, שהרי כאשר היו המשכן ובית המקדש, היו אלו יחד עם תורת הלויים מגנים עלינו, וכעת כאשר חסרנו זאת, צריכים הלויים להוסיף בשמירתם כנגד מה שחסרנו בחרבן.

מי הוא היום ה"שבט לוי" שמגן על עם ישראל?

עונה על כך הרמב"ם בפסק הלכה בסוף הלכות שמיטה ויובל, שכל אחד יכול להיות "שבט לוי", גם אם משבט יהודה או בנימין או כל שבט אחר.

הרמב"ם כותב שפדי להיות "לוי", צריך להיות עובד ה' לגמרי, ולהסיר מעצמו כל על אחר.

רק לשבת וללמד תורה ולקיים את מצוות ה', רק זה ולא שום דבר אחר.

אז מי הם שבט לוי היום?

מי שיושב ולומד תורה באמת ובתמים.

ותלמידי חכמים אלו שיושבים ועוסקים בתורה, מועילים לעולם את התועלת האמתית, הם השומרים על עם ישראל, הם המגינים על כל ישראל בכל מקום שהם, רק הם, ולא אף אחד אחר, לא צבא אנשים ונשק ובדאי לא של שלטון פורק על, לא מטוס חמקן ולא טיסו המתהלל, לא מירט ולא מי שמשגר אותו, לא "מאבטח" ולא שוטר עם או בלי מדים, רק לומדי התורה!

דבר זה הוא כל כך פשוט וברור, אבל תמיד כדאי להתחזק בזה, ומעל לכל לשאף שאיפה אמתית ולומר ולקוות - גם אני רוצה להיות "לוי", גם אני רוצה להיות בעל